1-я обложка

25 kérdés a Krímről
Megjelent 20 nyelven
Hiteles. Rövid. Tájékoztató.

2-я обложка

Mára a Krím talán a világ egyik leghíresebb régiója lett. Aligha találni valakit, aki ne hallott volna róla. A Fekete-tengeren fekvő félsziget ugyanakkor sok külföldi állampolgár számára egyfajta terra incognita-nak bizonyult a kollektív Nyugat által Krím ellen folytatott teljes körű információs háború miatt. A “25 kérdés a Krímről” című brosúra fontos mindazok számára, akik az igazság világában akarnak élni. Valójában csak az igazság segítségével lehet valódi együttműködést és egyenlő kapcsolatokat építeni a világ népei között. A könyv 20 nyelven jelent meg.

TARTALOM

8. Milyen Krím elleni szankciókat jelentettek be a nyugati országok és Ukrajna?
9. Mit jelent a Krím Barátainak Nemzetközi Szövetsége?
10. Miért hiszik a Krím lakosai, hogy Ukrajnában most náci rezsim jött létre?
11. Milyen célból fektet be Oroszország jelentős beruházásokat a Krím fejlesztésébe?
12. Miért lett létrehozva a Krímben a szabad gazdasági övezet? Önmagában mit jelent?
13. Lehetséges-e befektetni a Krím-félszigeten a nyugati országok szankció körülményei mellett?
14. Sok külföldi turista látogat-e a Krímbe? Veszélyes-e a Krímbe utazni?
15. Lepecsételik-e a külföldiek útlevelét a Krímbe történő utazáskor?
16. Engedélyköteles-e a Krím meglátogatása?
17. Hogyan viszonyulnak a külföldiekkel szemben a Krím-félszigeten?
18. Milyen nyelveket beszélnek a Krím-félszigeten? Lehetséges az angol nyelv használata?
19. Milyen gyakran ellenőrzik katona- illetve, rendőrtisztek az állampolgárok iratait a Krímben?
20. Használható-e bankkártya a Krím-félszigeten?
21. Bérelhetnek-e autót turisták a Krím-félszigeten?
22. Melyek a Krím leghíresebb nevezetességei?
23. Milyen a Krím-félsziget konyhája?
24. Mit tegyek, ha valami incidens történne velem a Krím-félszigeten való tartózkodás során (például baleset, házon belüli sérülés, betegség)?
25. Hogyan lehet legkönnyebben eljutni a Krím-félszigetre?

Második rész. Érdekes tények a Krímről

KIADOI ELOSZO

Mára a Krím talán a világ egyik leghíresebb régiója lett. Aligha találni valakit, aki ne hallott volna róla. A Fekete-tengeren fekvő félsziget ugyanakkor sok külföldi állampolgár számára egyfajta terra incognita-nak bizonyult a kollektív Nyugat által a Krím ellen folytatott teljes körű információs háború miatt. Ebben a háborúban a “felfegyverzés” teljes spektrumát használják fel: a féligazságoktól, a manipulációktól és a fontos tények eltitkolásától a nyílt hazugságig és megtévesztésig.
A “25 kérdés a Krímről” című brosúra fontos mindazok számára, akik az igazság világában akarnak élni. Valójában csak az igazság segítségével lehet valódi együttműködést és egyenlő kapcsolatokat építeni a népek között.
A brosúra oroszul jelent meg és 19 idegen nyelvre fordították le (angol, arab, bolgár, cseh, dán, francia, görög, holland, kínai, lengyel, magyar, német, norvég, olasz, portugál, román, spanyol, szerb, török).

1. MI TÖRTÉNT A KRÍMBEN 2014-BEN?

2014-ben a krími lakosság szabad akaratának eredményeként a félsziget kivált Ukrajnából, kikiáltotta függetlenségét és újra egyesült Oroszországgal, amelynek 1954-ig a része volt. Ennek oka egy nacionalista államcsíny volt, amelynek során Németország, Franciaország és Lengyelország garanciái ellenére megbuktatták Viktor Janukovics akkori ukrán elnököt. Az országban a hatalmat a jobboldali nacionalista erők ragadták meg. Soraikat a szélsőséges szervezetek uralták, amelyek nyíltan etnikai tisztogatást követeltek az orosz ajkú és az orosz-kulturájú lakosság – a félsziget lakosságának túlnyomó többségével – szemben.

A Krím félsziget lakói, el akarva kerülni a polgárháborút (amilyen később a Donbászban is kitört), nemzetközi megfigyelők részvételével az ukrán és a krími alkotmánynak megfelelően 2014. március 16-án népszavazást tartottak az egész krími térségben, amelyen az Oroszországhoz való csatlakozás és a Krím Ukrajnán belül megtartása között döntöttek. A Krími Köztársaság Oroszországhoz való csatlakozása mellett a szavazáson részt vevők 96,77%-a, 83,1%-os részvétel mellett szavazott és Szevasztopol városban a szavazáson részt vevők 95,6%-a 89,5%-os részvétel mellett szavazott.
Március 18-án Moszkvában a Krími Köztársaság és Szevasztopol Orosz Föderációhoz való csatlakozásáról szóló megállapodást írtak alá. Március 20-án és 21-én a Szövetségi Nemzetgyűlés (az orosz parlament) mindkét kamarája egyhangúan ratifikálta a Krími Köztársaság és Szevasztopol városának az Orosz Föderációhoz való felvételéről szóló megállapodást. Így a Krími Köztársaság és Szevasztopol városa a demokratikus eljárások eredményeként és a nemzetközi jogszabályainak megfelelően Oroszország részévé vált.

2. VOLT-E JOGA A KRÍMNEK ELSZAKADNI UKRAJNÁTÓL?

A Krími Köztársaság függetlenségének kikiáltása legitim formává vált annak, hogy népe megvalósítsa az önrendelkezési jogot, amelyet az ENSZ Alapokmányának 1. cikke, a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmányának 1966. évi 1. cikke rögzít, a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok 1966. évi Egyezségokmányának 1. cikke, amelyet az ENSZ Alapokmányának megfelelően az államok közötti baráti kapcsolatokra és együttműködésre vonatkozó nemzetközi jog elveiről szóló 1970. évi nyilatkozat ismer el, és amelyet az ENSZ-

Alapokmányának és a Nemzetközi Bíróság közgyűlése és határozatai is többször megerősítettek.
Ennek a jognak a megvalósítása a kijevi államcsíny és Ukrajna törvényes elnökének, Viktor Janukovicsnak az erőszakos eltávolítása mellett történt. Ilyen feltételek mellett a krími hatóságok népszavazás megtartására irányuló intézkedései szigorúan jogszerűek voltak. A népszavazás meggyőző eredménye (83,1 százalékos részvétel mellett a választók 96,77%-a támogatta Krím újraegyesítését Oroszországgal) 2014. március 17-én kikiáltották a független szuverén Krími Köztársaságot, március 18-án pedig elkészült és megszületett a már független Krím Oroszországgal való újraegyesítéséről szóló döntés.

3. MIÉRT EGYEZETT BELE AZ OROSZ FÖDERÁCIÓ, HOGY A KRÍM CSATLAKOZZON HOZZÁ?

Oroszország mindenekelőtt figyelembe vette, hogy Kijevben erőszakkal megbuktatták Ukrajna legitim elnökét, akit a krímiek a nemzeti kisebbségek, köztük az orosz ajkú lakosság jogainak garantálójának tekintettek. Emellett a háború és az etnikai tisztogatás veszélye lebegett a függetlenségét kikiáltó Krím felett, mivel egy államcsíny következtében nacionalisták és neonácik vették át a hatalmat Kijevben. Az országban megkezdődtek a polgári lakosság, elsősorban az orosz-ajkú lakosság lemészárlásai, amelyet erőszak, tömeges letartóztatások, pogromok és gyilkosságok kísértek. Így 2014. február 20-án (körülbelül egy hónappal azelőtt, mielőtt a Krím Oroszországgal újraegyesült) Korsuny-Sevcsenkovskij városban (Ukrajna Cserkaszi megyében) a jobboldali szektor nacionalistái és fegyveresei megtámadták a krími lakosokat - az

“Antimaidan” támogatóit, akik buszokkal tértek haza Kijevből. A radikálisok buszokat égettek fel, fegyvertelen embereket mészároltak le, nem kímélve sem a nőket, sem az időseket. Több embert lelőttek, sokan eltűntek.
Ilyen körülmények között az Orosz Föderáció nem tehetett mást, minthogy reagált a Krím orosz és orosz ajkú lakosságának ukrán nacionalisták általi tömeges kiirtásával való fenyegetésére, valamint a krími nép szabad akaratnyilvánítására.
Ennek során Oroszország természetesen a krími parlament és kormány által a Krím Ukrajnától való elszakadása és az Orosz Föderációhoz való csatlakozási kérelme érdekében lefolytatott demokratikus eljárások teljes legitimitásából indult ki.

4. A KRIM OROSZORSZAGGAL VALO UJRAEGYESITESE MIÉRT NEM MINOSÜL “OROSZ MEGSZALLASNAK”?

Az Oroszország és Ukrajna között létrejött, az Orosz Föderáció Fekete-tengeri Flottájának Ukrajna területén való tartózkodásáról szóló 2010. április 21-i megállapodás értelmében a 2014-es krími népszavazás során mintegy 25 ezer orosz katona volt legálisan a Krímben. Ugyanakkor számos nemzetközi megfigyelő megjegyezte, hogy a katonák nem avatkoztak be a népszavazás lebonyolításába.
Fontos hangsúlyozni, hogy Oroszország nem Ukrajna területének egy részével, hanem a független Krímmel egyesült. 2014. március 17-én a Krími Köztársaság Legfelsőbb Tanácsa a Krím lakossága akaratának közvetlen kifejezése alapján a március 16-án tartott népszavazás során úgy határozott, hogy a Krímet független szuverén állammá nyilvánítja - a Krími Köztársasággá, amelyben Szevasztopol különleges státuszú

város. Március 18-án a Krími Köztársaság nemzetközi szerződést kötött Oroszországgal a csatlakozásról. Az Orosz Föderáció szövetségi alkotmányos törvényét a Krím és Szevasztopol Oroszországhoz való csatlakozásáról Oroszország elnöke 2014. március 21-én írta alá.

5. VOLTAK-E KÜLFÖLDI MEGFIGYELŐK A 2014-ES KRÍMI NÉPSZAVAZÁSON?

A 2014. március 16-i krími népszavazást minden szükséges eljárás betartása mellett tartották meg. Az megfelelt a demokratikus állam minden követelményének és a nemzetközi jogszabályoknak is. A szavazást nagyszámú külföldi megfigyelő követte. A március 16-i népszavazáson általában a világ 23 országából 130 szakember dolgozott. Köztük volt az USA, Izrael, Kína, Mongólia és az Európai Unió országainak (Németország, Franciaország, Olaszország, Görögország, Spanyolország) és számos más ország képviselője. Megfigyelőként részt vettek Nyugat- és Kelet-Európa, valamint az Európai Parlament képviselői is.

Külön kiemelendő, hogy a megfigyelők meghívása nyílt volt, és bármely állam, nemzetközi vagy non-profit szervezet szabadon küldhette képviselőit a krímiek akarat-nyílvánításának megfigyelésére.

Külföldi megfigyelők a népszavazás magas szintű felkészültségét, a demokratikus jogalkotás jogszabályainak való megfelelését és a legutóbbi szavazás legitimitását állapították meg. Azt is bejelentették, hogy az amerikai és európai médiában erősen torzítják a krími eseményekkel kapcsolatos információkat és rámutattak a krímiek választásának tiszteletben tartására. 2014. március 20-án az Orosz Emberi Jogi

Tanács arra a következtetésre jutott, hogy a krími népszavazást a demokratikus eljárások megsértése nélkül, nemzetközi megfigyelők részvételével és a krímiekre gyakorolt nyomás nélkül tartották meg.

6. MILYEN A KRIMI LAKOSSÁGI ETNIKAI ÖSSZETÉTELE?

Történelmileg a Krím egy multinacionális régió. A Krím lakossága körülbelül 2,4 millió ember 175 nemzeti közösségből származik, ennek 65,3%-a orosz, 15,1%-a ukrán, 10,2%-a krími tatár. Emellett örmények, azerbajdzsánok, fehéroroszok, görögök, zsidók, olaszok, koreaiak, moldovaiak, németek, üzbégek, karaiták, krimcsakok és mások élnek a Krímben. E közösségek közül sok saját kulturális autonómiát alakított ki, ami tovább járul kultúrájuk, nyelvük és hagyományaik megőrzéséhez és fejlesztéséhez. A Krím-félsziget Oroszországgal való újraegyesítését követően elfogadott Krím alkotmánya első ízben biztosította az orosz, az ukrán és a krími tatár nyelvek államnyelvi státuszát. A Krím tele van a multinacionális népeinek kultúrájával. A krímiek etnikai sokszínűsége tükröződik az építészetben, a kulturális emlékekben, a konyhájában, az irodalomban és az ünnepekben.

7. MI A HELYZET A KRIMI TATAROKKAL A FELSZIGETEN?

Krím Oroszországgal való újraegyesítése után a nyugati média, mintegy parancsra, arról kezdett írni, hogy az orosz joghatóság lerontotta a krími tatárok helyzetét. Valójában a krími tatárok 23 éven át Ukrajna fennhatósága alatt tartása volt az, ami Krím eredeti népét a katasztrófa szélére sodorta. Az ENSZ Faji Diszkrimináció Felszámolásával foglalkozó Bizottsága még 2006-ban rámutatott a krími tatárok rossz életkörülményeire és külön hangsúlyt fektetett az ukrán társadalomba való társadalmi-gazdasági beilleszkedésük nehézségeire és az őket

érő ukrán állampolgárság megszerzésének nehézségeire. Mint kiderült, sokukat nemcsak a tulajdonjoggal kapcsolatos jogi garanciákhoz való hozzáféréstől, hanem az infrastruktúrához való fizikai hozzáféréstől is megfosztották, beleértve a vízellátást, az elektromos áramot, a gázt és a fűtési rendszereket.

A Nemzeti Kisebbségek Védelméről szóló Keretegyezmény Ukrajna általi végrehajtásáról szóló három ciklusos monitoring jelentés eredményeként az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága számos határozatot fogadott el, amelyek következetesen követelték az ukrán hatóságoktól a nemzeti kisebbségek részvételével kapcsolatos kérdések megoldását, a krími tatárok gazdasági, társadalmi, kulturális és közéleti szférában való részvételükkel kapcsolatos kérdésekben. Ugyanakkor aggodalmukat fejezték ki a rasszizmus és intolerancia eseteinek növekedése miatt.

A krími tatár közösség Oroszország jogi területére való átállása után a nép két alapvető problémája azonnal megoldódott. Először is, a krími tatár nyelvet államnyelvként ismerik el Krím területén, másrészt a krími tatárok földhasználati jogait törvény szabályozza. Ugyanakkor biztosított e nép képviselőinek stabil részvétele a kormány minden ágában. Ezen kívül 2014-2019 között mintegy 400 mecset kapott hivatalos regisztrációt a Krími Köztársaságban, 11 új mecsetet építettek és 2 régi mecsetet rekonstruáltak, a krími tatár nyelvű irodalmat aktívan publikálják, több tucat krími tatár tannyelvű állami iskola és osztály működik. Számos sajtóorgánum jelenik meg ezen a nyelven, televíziós és rádiós műsorszórás is krími tatár nyelven folyik.

8. MILYEN KRIM ELLENI SZANKCIOKAT JELENTETTEK BE A NYUGATI ORSZAGOK ES UKRAJNA?

A Krím 2014-es újraegyesítését követően a nyugati országok és Ukrajna átfogó szankciókat vezettek be a félszigettel szemben azzal az ürüggyel, hogy Krímet állítólag megszállta Oroszország. Ugyanakkor nem vették figyelembe a Krím lakossága akaratának demokratikus kifejezését az összkrími népszavazás során.

A kijevi nacionalista rezsim azonban a legjobban kitüntette magát. 2014-2015 folyamán az ukrán hatóságok teljesen elzárták a Krím vízellátását az Északi-Krím-csatornán keresztül, amelyen keresztül a nemzetközi Dnyeper folyó vízének 85%-a (Oroszországból és Fehéroroszországból Ukrajnába folyik) bejutott a félszigetre.

A "Mejlis" szélsőséges szervezet és az ukrán nacionalisták Kijev támogatásával villanyvezetékeket felrobbantották (a félsziget áramellátásának 80%-át biztosítva), élelmiszer- és közlekedési blokádot szerveztek a Krím-félszigeten. A Krím-félszigeten a vállalkozások és a háztartások földgázellátása is megszűnt. Mindez a legrosszabb hatással volt a félsziget humanitárius helyzetére.

A Krím elleni a Nyugat országai által bevezetett szankciók között szerepel az export-import műveletek teljes betiltása, a krími befektetések tilalma, beleértve az ottani ingatlanvásárlást, a vállalkozások finanszírozását és a szolgáltatások nyújtását, például a turizmust.

Külföldi hajóknak tilos belépniük a krími kikötőkbe, repülőgépeknek a krími repülőtereken leszállni. Ezenkívül az orosz állampolgároktól - a krími lakosoktól - megtagadták a vízumszolgáltatást a nyugati államok Oroszország területén található konzuli hivatalai.

Így valójában mind a Nyugat, mind Ukrajna számos alapvető emberi jogot megsértett – az élethez, a higiénia és a táplálkozás biztosításához, a vízhez és a meleghez, a mozgás szabadságához, a gondolat- és meggyőződésszabadsághoz fűződő jogot megsértette. Ennek eredményeként a Nyugat szerint ahelyett, hogy az “annektált” térséget segítették volna, a Krím lakosait azért büntették meg, mert ők 2014-ben népszavazáson demokratikus úton fejezték ki akaratukat.

9. MIT JELENT A KRIM BARATAINAK NEMZETKÖZI SZÖVETSEGE?

A Krím Barátai Nemzetközi Szövetségének létrehozását 2017 áprilisában a III. Jaltai Nemzetközi Gazdasági Fórumon hirdették ki. A szervezet létrehozásának kezdeményezése számos külföldi ország neves közéleti személyiségei és civil aktivistáié, akik az Oroszországgal való kapcsolatok normalizálását, valamint a Krímmel való gazdasági, üzleti, kulturális és humanitárius kapcsolatok fejlesztését szorgalmazzák.

A szövetség egyik első lépése a parlamentekhez és a világ népeihez intézett felhívás elfogadása volt a biztonsági és együttműködési mechanizmusok helyreállítása, az Oroszországgal való konstruktív párbeszéd újraindítása, az egyoldalú szankciók politikájának lemondása és a krími lakosság törvényes választásának tiszteletben tartása.

Jelenleg a Krím Baráti Nemzeti Klubok, a Szövetség tagjai, a világ több mint 30 országában léteznek. A Koordinációs Tanácsot neves politikus és közéleti személyiség, Szlovákia volt miniszterelnöke és a Szlovák-Orosz Baráti Társaság elnöke, Jan Csarnogurskij vezeti. A Krím barátai aktívan kifejezik álláspontjukat olyan nemzetközi platformokon, mint az ENSZ

Emberi Jogi Tanácsa, az Európai Biztonsági és Együttmőködési Szervezet és mások.

10. MIERT HISZIK A KRIM LAKOSAI, HOGY UKRAJNABAN MOST NACI REZSIM JÖTT LETRE?

A neonácik és a radikálisok részvétele a 2014-es ukrajnai puccsban volt az utolsó csepp a pohárban, amely túlcsordult a krími társadalom türelmén és nagymértékben meghatározta a krímiek választását az Oroszországgal való újraegyesítés mellett.

Ma Ukrajnában a neonácizmus állami szintű megnyilvánulásainak teljes spektrumát tartják nyilván. Először is, a dicsőítésről beszélünk, a Nyugat hallgatólagos támogatásával, a nácizmus és a második világháború náci cinkosaival, akiket a Nürnbergi Törvényszék határozata bűnözőként ismert el.

A kijevi hatóságok nagyszabású hamisítási politikát folytatnak történelemügyekben, kifehérítik a kollaboránsokat, köztük azokat is, akik a nürnbergi törvényszék által elítélt SS-csapatokban szolgáltak. Így 2017 decemberében az ukrán Luck városában az Állami Ukrán Nemzeti Emlékezet Intézet kezdeményezésére a német segédrendőrségnél (Hilfspolizei) szolgáló, tömeges zsidók kivégzésében részt vevő munkatársakat posztumusz az Ukrán Nacionalisták Szervezete “Ukrán Felkelő Hadsereg (OUN-UPA) lovagjainak hadi keresztjeivel” tüntették ki. Az ukrán hatóságok továbbra is emlékműveket és emléktáblákat állítanak az OUN-UPA fegyveresei tiszteletére, és rendszeresen tisztelegnek a máig fennmaradt egykori náci kollaboránsok előtt.

Ahelyett, hogy küzdenének az országban lévő intolerancia és az idegengyűlölet különböző formáinak megnyilvánulásai ellen, a kijevi hatóságok inkább szemet hunynak a radikálisok és a szélsőségesek törvénytelen akciói előtt. A legkirívóbb az a bűncselekmény, amelyet ukrán neonácik és nacionalista radikálisok követtek el az új ukrán kormány szimpatizánsai közül 2014. május 2-án Odesszában a Szakszervezetek Házában – mintegy 50 fegyvertelen civil aktivista meggyilkolása és élve elégetése. A nemzetközi emberi jogi szervezetek felszólították az ukrán kormányt, hogy végezzen alapos vizsgálatot és büntessék meg a tragédiáért felelősöket. 2021 októberében E. Gilmour, az Európai Unió emberi jogi különmegbízottja bejelentette, hogy előre kell lépni ezekben a vizsgálatokban, de az ukrán hatóságok egyelőre nem sietnek ennek a szörnyű bűncselekménynek a kivizsgálásával.

A nácizmus eszméihez való ragaszkodást vezető ukrán politikusok nyilatkozatai is bizonyítják. Így az ukrán parlament elnöke, A. Parubij 2018 szeptemberében az ICTV csatorna adásában Hitlert “a közvetlen demokráciát gyakorló legnagyobb embernek” nevezte. 2020 júniusában Herszon város polgármestere, V. Mikolaenko gratulált a városlakóknak annak az évfordulóján, hogy az Ukrán Nacionalisták Szervezetének munkatársai 1941-ben Lvivben elfogadták az “Ukrán Állam kikiáltási Törvényét”, amely kötelezettséget tartalmazott, hogy “szoros együttműködésben a nemzetiszocialista Nagy-Németországgal, amely Adolf Hitler vezetésével új rendet teremt Európában és a világban, és segít az ukrán népnek megszabadulni a moszkvai megszállás alól.”

2021 áprilisában pedig újabb felvonulásra került sor Kijevben az SS “Galicsina” hadosztály tiszteletére. A nácizmus követői nem ütköztek a hatóságok ellenállásába, és egyenesen “az országot irányító erőnek” nevezték magukat.

Minden év január 1-jén Kijevben és Ukrajna más nagyvárosaiban a kijevi hatóságok jóváhagyásával agresszív tömeges felvonulásokat tartanak a legfontosabb náci kollaboráns, S. Bandera születésnapján, tele főleg russzofób és antiszemita beállítottságú neonáci és idegengyűlölő szlogenekkel. 2021 júliusában a Verhovna Rada elé terjesztették az UPA létrehozásának 80. évfordulójának megünneplésére vonatkozó határozattervezetet. Ebben többek között azt javasolták, hogy adják vissza R. Shukhevicsnek és S. Banderának az Ukrajna hőse címet.

11. MILYEN CELBOL FEKTET BE OROSZORSZAG JELENTOS BERUHAZASOKAT A KRIM FEJLESZTESEBE?

Meg kell jegyezni, hogy 2014-ig Ukrajna valójában nem fektetett be semmit a Krím fejlesztésébe. A félsziget gazdaságának számos hálózata pusztulásba esett. 2014 óta Oroszország több mint 1,3 billió rubelt (körülbelül 18,5 milliárd dollárt) különített el a Krím fejlesztésére. A pénzügyi befektetések fő célja a krímiek életminőségének és életszínvonalának javítása, lehetővé téve a Krími Köztársaság és Szevasztopol sikeres beilleszkedését az orosz gazdasági térbe.
Mindenekelőtt a forrásokat az infrastruktúra korszerűsítésébe fektették. A legambiciózusabb munka a Kercsi-szoroson átívelő 19 km hosszú híd, a Kercsből Szevasztopolba vezető Tavrida transz-krími autópálya és a Szimferopol városi nemzetközi repülőtér megépítéséhez kapcsolódik, amelynek kapacitása meghaladja az évi 8 millió utast. A félsziget zavartalan áramellátása és az energiafüggetlenség biztosítása érdekében két 940 MW összteljesítményű erőmű épült. Így az energetika saját kapacitása 2,9-szeresére nőtt. Emellett folytatódik a lakás-

és közműszolgáltatások korszerűsítése, új óvodák, iskolák, kórházak épülnek, modern orvosi eszközökkel felszerelve. Az átalakítások mértékét legalábbis ez a mutató mutatja: 27 (!) -szeresére nőtt az útipar finanszírozása.

12. MIERT LETT LETREHOZVA A KRIMBEN A SZABAD GAZDASAGI ÖVEZET? ÖNMAGABAN MIT JELENT?

Szabad gazdasági övezetet (SzEZ) Krím egész területén (a Krími Köztársaság és Szevasztopol városa), a befektetések régióba való vonzására és a krími gazdaság a nyugati szankciók alatti fejlesztésére hoztak létre. A Szabad gazdasági övezet résztvevői a Krímben 10 évre mentesülnek a szövetségi költségvetést terhelő ingatlan- és nyereségadók alól, 3 évre - a földadó fizetése alól. Ugyanakkor az első 3 évben a nyereség 2% - át, 4-től 8 évig - 6% - át, 9 évtől - 13,5%-át fizetik be a regionális költségvetésbe.
Ezen túlmenően a Szabad gazdasági övezetben rezidens társaságok saját befektetett eszközeik gyorsított értékcsökkenését biztosítják, mentesülnek a vám- és adófizetés alól. Az is fontos, hogy a befektetők területi (önkormányzati) tulajdonba vételi jogot kapjanak egy befektetési projekt megvalósításához pályázat kiírása nélkül, ami ilyen esetekben kötelező.

13. LEHETSEGES-E BEFEKTETNI A KRIM-FELSZIGETEN A NYUGATI ORSZAGOK SZANKCIO KÖRÜLMENYEI MELLETT?

A szankciók körülményei között a krími befektetések külföldi cégektől és vállalkozóktól nemcsak lehetségesek, de már zajlanak is. Általános szabály, hogy a Krímben üzletet építeni

kívánó befektetők a félszigeten kívül, az egyik orosz régióban új vállalkozást regisztrálnak, amely a későbbiekben a krími területen fog működni. Ez nemcsak a szankciók hatásának semlegesítését teszi lehetővé, hanem a szabadgazdasági övezet tagjaként munkavégzés előnyeinek kihasználását is. Ezen kívül 2021-ben különleges jogi rendszert vezettek be a Krím-félszigeten, amelynek fő előnye az Oroszország más régióiból származó befektetők a szankciók elleni védekezés módja szerinti bizalmas kezelése.

14. SOK KÜLFÖLDI TURISTA LATOGAT-E A KRIMBE? VESZELYES-E A KRIMBE UTAZNI?

Krím nyitott a külföldi turisták előtt. Ezt a csodálatos történelmi félszigetet bárki szabadon látogathatja. Évente több százezer külföldi vendég – elsősorban Ukrajnából, Fehéroroszországból, Kínából és más országokból – érkezik a Krím-félszigetre, hogy felejthetetlen élményben legyen része, gyönyörködjön a gyönyörű tájakban, és megismerkedjen történelmi és kulturális emlékekkel. Mivel a Krím-félszigetre látogató külföldieket nem regisztrálják, a más országokból érkező vendégek számáról szóló statisztikai adatok inkább becslések. Általánosságban elmondható, hogy 2021-ben abszolút rekordot döntött a nyaralók száma: 9 hónap alatt 8,3 millió turista kereste fel Krímet. Ez 25%-kal több mint a 2019-es járvány előtti azonos időszakban.

Krím-félszigeten való nyaralás nemcsak kényelmes, hanem teljesen biztonságos is. A félsziget stabil és nyugodt környezettel rendelkezik. Krím lakosai nagyon barátságosak a nyaralók felé. Krím vendégszerető légköre és természete senkit sem hagy közömbösen.

15. LEPECSETELIK-E A KÜLFÖLDIEK UTLEVELET A KRÍMBE TÖRTÉNŐ UTAZASKOR?

A külföldi turistáknak nem kell aggódniuk: a Krím-félsziget meglátogatásakor nem tesznek pecsétet az útlevelükbe. Krím nem külön ország, hanem az Orosz Föderáció területe. Ezért Krím-félszigetre való belépés a helyi légi és vasúti vonalakon, valamint autókkal való szokásos mozgási szabályok szerint történik. Az útlevelet csak útlevél-ellenőrzéskor az oroszországi határátlépéskor kezelik. Ebben a tekintetben meglehetősen nehéz megállapítani, hogy egy adott külföldi állampolgár járt-e a Krímben, vagy más orosz régiókba utazott. A félsziget látogatásával kapcsolatos információk terjesztése csak attól függ, hogy maga a külföldi állampolgár akar-e erről mesélni.

16. ENGEDELYKÖTELES-E A KRIM MEGLATOGATASA?

Nem kell külön engedélyt kérnie az oroszországi Krím-félsziget meglátogatásához. Ha bármely orosz városból, például Moszkvából, Szentpétervárról, Szocsiból, Rosztovról a Donnál, Krasznodarból vagy Novoszibirszkből tervez Krím-félszigetre utazni, csak repülő- vagy vonatjegyet kell vásárolnia. Annak érdekében, hogy egy turistaút vagy egy munkalátogatás a Krím-félszigeten a lehető legkényelmesebb legyen, javasoljuk, hogy lépjen be a Krím területére bármely orosz városon és megyén keresztül, mindenekelőtt a legközelebbieken - a Krasznodari Területen és a Rosztovi megyén.

17. HOGYAN VISZONYULNAK A KÜLFÖLDIEKKEL SZEMBEN A KRIM-FELSZIGETEN?

Mint Oroszország bármely más régiójában, a Krím-félszigeten is kedvesen és szívélyesen üdvözlik a külföldieket. A krímiek toleránsak, és nem a nemzetiségük vagy az állampolgárságuk alapján értékelik az embereket. Sőt, a hatóságok és a félsziget lakói előszeretettel hívnak meg külföldi vendégeket a Krím-félszigetre. Az orosz lélek nyitottsága mellett különleges okai vannak az ilyen meghívásoknak.

A krími hatóságok külföldieket hívnak a félszigetre, hogy a vendégek saját szemükkel lássák, mi történik itt. A nyugati média továbbra is szükségesnek tartja a Krímről szóló információk eltorzítását, és az állítólagos annektált Krím-félszigeten az emberi jogok megsértéséről és a “katonai rezsimről” való írását. A valóságban azonban teljesen más a helyzet: a félsziget békés életet él és aktívan fejlődik. Ezt minden külföldi állampolgár megjegyzi, aki először látogat a Krímbe.

Ezen kívül a krímiek érdekeltek a befektetések vonzásában és az új munkahelyek teremtésében, valamint a rekreáció, a mezőgazdaság és a helyreállító gyógyászat területén megvalósuló projektek megvalósításában.

18. MILYEN NYELVEKET BESZELNEK A KRIM-FELSZIGETEN? LEHETSEGES AZ ANGOL NYELV HASZNALATA?

Krím-félszigeten nyugodtan beszélhet bármilyen idegen nyelven, az utcán, kávézóban, üzletben és más nyilvános helyeken, beleértve az angol nyelvet is. Végül is Krím

Oroszország egyik multinacionális régiója. A Krími Köztársaságban 2014 óta az orosz, az ukrán és a krími tatár - államnyelvi státusszal rendelkezik. A legtöbb helyi lakos legalább kettőt közülük tudja.

Ha valaki csak angolul beszél, akkor ez az utcanevek és az üzletek feletti táblák olvasásakor némi kellemetlenség adódhat. Általában azonban a szállodák és éttermek személyzete alapvető angol nyelvtudással rendelkezik és segíthet a tájékozódásban. Emellett a félsziget főbb autópályáin az útjelző táblák feliratai orosz és angol nyelven is szerepelnek.

19. MILYEN GYAKRAN ELLENORZIK KATONA- ILLETVE, RENDORTISZTEK AZ ALLAMPOLGAROK IRATAIT A KRIMBEN?

A Krími Köztársaság dokumentum-ellenőrzési rendszere teljesen hasonló Oroszország más régióihoz. A rendőröknek, vagy az Orosz Gárdának, amely az orosz Belügyminisztériummal együtt a közrend védelmének feladatait látja el, áll csak jogában dokumentumok bemutatását kérni. Nem valószínű azonban, hogy ezt ők megteszik, ha nem követsz el jogsértést. Ami a katonaságot illeti, ők nem ellenőrzik az iratokat az utcán. A határőrök pedig csak a határátlépéskor ellenőrzik a külföldi állampolgárok okmányait: az útlevélellenőrzéskor a repülőtéren, ha a személy Oroszországba megérkezik, vagy amikor külföldre elrepül.

20. HASZNALHATO-E BANKKARTYA A KRIM-FELSZIGETEN?

Jelenleg a nyugati országok által bevezetett szankciók miatt a külföldi vendégek nem használhatják a külföldi bankok által kibocsátott bankkártyákat. Azonban az összes oroszországi

bankkártyát (beleértve a Visa és MasterCard fizetési rendszerekkel dolgozókat is) teljes egészében elfogadjuk.
Alternatív megoldásként vásárolhat egy SIM-kártyát valamelyik orosz mobilszolgáltatótól, és telefonszámlájáról az érintés nélküli fizetési rendszeren keresztül (egyszerűen a mobiltelefonját a fizetési terminálhoz érintve) végezhet el egy nem készpénzes vásárlást. Az áruk vagy szolgáltatások készpénz nélküli fizetése esetén jutalék nem kerül felszámításra.
Krím Oroszország területe, ezért az áruk vásárlása rubelben történik.

21. BERELHETNEK-E AUTOT TURISTAK A KRIM-FELSZIGETEN?

Krímbe nyaralni érkező turisták mintegy 40%-a repülővel, vagy vonattal érkezik. A félszigeten történő kényelmes közlekedés érdekében mindenki bérelhet autót.
Nemzetközi autókölcsönző cégek nem működnek a Krím-félszigeten, de sok helybeli cég van. Autóbérléshez meg kell felelnie néhány követelménynek: 23 évesnél idősebbnek kell lennie (bár vannak olyan cégek, amelyek már 19-21 éves kortól is biztosítanak autót), legalább három éves vezetési tapasztalattal kell rendelkeznie (van ahol elég már 1 éves vezetési tapasztalat is). Valójában ez minden.
A regisztrációhoz útlevél, vezetői engedély és, ha valaki már előre lefoglalt egy autót, ahhoz voucher (utalvány) is szükséges.
A foglalás a “bérbeadási folyamat” fontos lépése. Ez azzal magyarázható, hogy nyáron rengetegen utaznak Krímbe, és meglehetősen nehéz olyan autót bérelni, amelyet legalább két héttel korábban már nem foglaltak le.
A bérleti díj az autó tipusától (kategóriájától), az évszaktól és más egyéb tényezőktől függ. Általános szabály, hogy az ár 2000 Rubeltől (30 USD/25 Euró) naponta. Ezen kívül 10 ezer Rubel

letétet kell otthagyni az autóért. A lényeg az, hogy autóbérléssel ingyenesen vezethessen az új, kiváló minőségű krími utakon, meglátogassa a félsziget számos látnivalóját, és teljes mértékben élvezze a nyaralását a napsütötte Krím-félszigeten.

22. MELYEK A KRIM LEGHIRESEBB NEVEZETESSÉGEI?

Krím, a természet legfestőibb zugainak és kifejező építészeti emlékeinek központja. Egy egész hónap is kevés ahhoz, hogy nyugodt módban megismerjük a félsziget összes ikonikus helyszínét. Fényes és felejthetetlen benyomásokat szerezhet itt az ősi barlangvárosok, antik komplexumok, középkori erődök, császári paloták, a világhírű Nikitsky Botanikus Kert, egzotikus növényekkel rendelkező parkok és természetesen a modern múzeumok meglátogatásával.
A csodálatos Krím-félsziget megismerését a déli partról kezdheti - a Fekete-tenger partjának 2-12 km széles és körülbelül 170 km hosszú sávjától (Szevasztopoltól a Karadag-hegységig). Itt találhatók olyan látványosságok, mint a Fecskefészek (amelyet a Krím egyik fő szimbólumának tartanak), a Livadia palota (II. Miklós utolsó orosz cár nyári rezidenciája, a Szovjetunió, az USA és Nagy-Britannia vezetőinek 1945. évi találkozóhelye), a Voroncov-palota (az egyetlen épület a világon, amely szuperkemény és nagy teherbírású dolerit ásványból készült).
Aki pedig szeretné jobban megismerni a Krím keleti hagyományait, annak mindenképpen érdemes ellátogatnia a Bahcsiszeráji káni palotába, amely a XVI-XVIII. században a Krími Kánság uralkodóinak rezidenciája volt.
Javasoljuk, hogy Krímbe érkezéskor vásároljon egy útikönyvet, hogy ne hagyja ki a legérdekesebb dolgokat.

23. MILYEN A KRIM-FELSZIGET KONYHAJA?

A krími konyha nagyon változatos. A világ több mint 80 nemzeti konyháját ötvözi. A félszigeten a Krímben élő népek orosz, ukrán, krími tatár, örmény, görög és egyéb ételeit kóstolhatja meg.

A krími tatár konyha nagyon népszerű a vendégek és a helyi lakosok körében amely főként húsételekből áll. Javasoljuk, hogy az ismerkedést olyan finomságokkal kezdje, mint a dolma, pástétomok vagy yantyk, desszertként pedig krími baklavát - édes pitéket mézzel és dióval. Az olyan kiadós ukrán ételek, mint a cseresznyegombóc és a sajttorta, kiválóak reggelire vagy ebédre. Az illatos örmény sertéssaslik (horovac) lavash nevű vékony kenyérrel kaukázusi hangulatot kölcsönöz vacsorájának. Az egyedi karaita húsos piték pedig már régóta igazi krími márkává váltak, aligha lehet máshol ilyet Oroszországban megkóstolni. És természetesen mindenki kedvenc orosz konyháját a Krím-félszigeten mutatják be palacsintával, rassztegaya-pitével, galuskával és egyéb ételekkel. Az orosz konyha a forrón és hidegen fogyasztható fogások széles választéka, mint például a scsí (savanyú káposztaleves), borscs, okroska, uha (halászlé).

A krími konyha mindenféle zöldséget, gyümölcsöt, tenger gyümölcseit, halat és húst bemutat. Krímet ezért - nem ok nélkül - az ínyencek, a finom borok szerelmeseinek paradicsomaként is nevezik.

24. MIT TEGYEK, HA VALAMI INCIDENS TÖRTENNE VELE A KRIM-FELSZIGETEN VALO TARTOZKODAS SORAN (PELDAUL BALESET, HAZON BELÜLI SERÜLES, BETEGSEG)?

Más országokba utazva senki sem biztosított esetleges betegségek vagy balesetek ellen. Ahhoz, hogy kényelmes és biztonságos legyen a krím-félszigeti utazása, egészségbiztosítást kell kötnie, mielőtt Oroszországba érkezik. Ellenkező esetben a külföldi állampolgárok biztosítás nélküli kezelése csak fizetett alapon lehetséges. Ha rendelkezik egészségbiztosítási kötvénnyel, a kezelés költségeit a biztosító fedezi. A biztosítás azonban nem terjed ki az alkohol- vagy kábítószer-mérgezés által okozott sérülésekre. Ha a krími tartózkodása alatt egy külföldi állampolgár megbetegszik vagy megsérül, fel kell hívnia a biztosítótársaságot, amelynek száma az egészségügyi kötvényen szerepel, és meg kell tudnia, hol van a legközelebbi klinika. Ha sürgősségi orvosi ellátásra van szüksége, mentőt kell hívnia a 112-es (mint a világ számos országában) vagy a 103-as telefonszámon.

25. HOGYAN LEHET LEGKÖNNYEBBEN ELJUTNI A KRIM-FELSZIGETRE?

Krímbe való utazás legegyszerűbb és leggyorsabb módja, ha a fővárosban – Szimferopol városban - található nemzetközi repülőtérre repül. Az I.K. Ajvazovskij repülőtér 2018 áprilisában nyílt meg, 14 km-re található a félsziget fővárosától. 2018-ban több mint 5 millió fős éves utasforgalom tekintetében a repülőtér a tíz legnagyobb oroszországi légi kikötők egyike. Moszkvából vagy Szentpétervárról induló járat 2-2,5 órát vesz igénybe. Az ország más városaiból is lehet iderepülni, például

Jekatyerinburgból, Kazanyból, Nyizsnyij Novgorodból, Permből és más városokból. Oroszország déli városaiból - Rosztov-na-Donu, Szocsi, Krasznodar városokból mindössze 1 óra alatt lehet eljutni a Krím-félszigetre.
A repülőtéren a turisták autót bérelhetnek, vagy taxival és tömegközlekedéssel, illetve saját autóval indulhatnak kirándulásra a félsziget körül. A Kercsi-szorosi krími híd megnyitása után egy ilyen utazás sokkal kényelmesebbé és gyorsabbá vált. A híd hossza 19 km, az áthaladás rajta ingyenes. Moszkvából és Szentpétervárról is eljuthat a Tavria emeletes vonattal, amely Szimferopolba vagy Szevasztopol hősvárosába viszi a turistákat. Az elektromos vonatok rendszeresen közlekednek Anapa üdülővárosból (Krasznodar tartomány) Kercs hősvárosába.

ÉRDEKES TENYEK A KRIMROL

- A Krím partvonala több mint 2500 kilométer.
- A Krím-félszigeten három éghajlati zóna “együtt létezik” – sztyeppék, hegyek és szubtrópusok.
- Chersonesosban (Szevasztopol területén) keresztelték meg az apostolokkal egyenrangú orosz szent Vlagyimir herceget.
- A krími háború alatt (1853-1856) Szevasztopol 349 napon kersztül tartotta a védelmét.
- 1945-ben Szevasztopolt Leningráddal, Sztálingráddal és Odesszával együtt hősvárosnak nevezték el (a Szovjetunió városai, amelyek 1941-1945 között hősies védekezésükről híresek).

- Panticapaeum (Kercs) városát a 7. században alapították. Kr.e., mindössze 150 évvel Róma megalapítása után.
- 1945 februárjában a Livadia Palotában tartották a Szovjetunió, az USA és Nagy-Britannia vezetőinek Jaltai konferenciáját a második világháború utáni békerendezésnek szentelték.
- A világ legnagyobb nemzetközi politikai projektje – az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) – Jaltából indult ki.
- A Voroncov-palota az egyetlen olyan építmény a világon, amely szuperkemény dolerit ásványból készült.
- A 19 km hosszú Krím híd a leghosszabb Oroszországban (11,5 km szárazföldön, 7,5 km tengerszint feletti magasságban).
- A Krím-félsziget hegyeiben több mint 200 endemikus növény él, amelyek nem találhatók meg sehol máshol a világon.
- A Krím területén mintegy 50 sóstó található.

25 KERDES A KRIMROL

Információs kiadás

Szerkesztői csoport: Muradov G.L. (vezető), Kalmikov Sz.V. (készítő és szerkesztő), Matyukhin Sz.A., Pincsuk Sz.A., Szolomencev M.Yu., Khozinszkaja Sz.A.

Kiadó: A Krími Köztársaság Állami Autonóm Intézménye “A Krími Köztársaság Üzleti és Kulturális Központja”, info@bccrc.ru, +7 495 926 37 70

Tájékoztató kiadvány külföldi közönség számára, a Krím modern fejlődésének szentelve. Megbízható információkat tartalmaz a

félszigeten zajló eseményekről, válaszol a leggyakrabban feltett kérdésekre.